Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Central) (jud. Arhip Alexandru)

Dosarul nr. 2ri-70/25 (2-250162236-02-2ri-21022025)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

22 ianuarie 2026 mun. Chişinău

Completul specializat în examinarea acţiunilor în contencios administrativ și în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Ghedrovici Nicolae şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art.426 CPC RM, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, în baza recursului și a referinței, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților, cererea de recurs depusă de creditorul Frija Vladimir, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 februarie 2025, prin care a fost restituită cererea introductivă depusă de Frija Vladimir cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de societatea cu răspundere limitată „NOVICONSVIT”,

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

<u>Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei;</u>

La data de 06 februarie 2025, Frija Vladimir a depus în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul central) cerere cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de societatea cu răspundere limitată „NOVICONSVIT” (în continuare S.R.L. „NOVICONSVIT”, debitor).

În motivarea cererii s-a menționat că, la data de 16 octombrie 2013, între Frija Vladimir în calitate de beneficiar și S.R.L. „NOVICONSVIT” în calitate de

executor a fost încheiat contractul de investiții în construcție nr. 78/Z din 16 octombrie 2013.

Potrivit pct. 2.1. al contractului nominalizat, anexa nr. 1 și proiectul acestuia, obiectul contractului în cauza a fost construirea și predarea în proprietatea beneficiarului a bunului imobil ap. nr. 78, et. 10, n/c *****, suprafața de***** situat în mun. *****.

Potrivit pct. 3.4 al anexei nr. 1 la contractul de investiție menționat, termenul de finalizare a construcției și predarea bunului a fost stabilit decembrie anului 2014. Potrivit Anexei nr. 2 - beneficiarul urma să achite prețul integral al contractului la data de 16 octombrie 2013.

Remarcă că, la data de 16 octombrie 2013, Frija Vladimir a achitat S.R.L. „NOVICONSVIT" suma integrală de 505 273, 65 lei echivalent a 28 500 euro. Însă, debitorul nu și-a onorat obligațiile asumate și până în prezent nu a transmis în proprietate beneficiarului apartamentul evidențiat.

Astfel, susține că, la data de 22 octombrie 2024, a expediat în adresa S.R.L. „NOVICONSVIT" notificarea prin prisma art. 19 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, prin care a solicitat ca în termen de 5 zile din momentul recepționării notificării să transmită în proprietatea beneficiarului Frija Vladimir apartamentul nr. 78 et. 10, n/c *****, suprafața de***** situat în mun. ***** precum și achitarea sumei penalității legale pentru serviciul necorespunzător în suma 548 397,00 lei. Notificarea respectivă a fost recepționată de către debitor, însă a fost lăsată fără executare.

Totodată, în conformitate cu art. 32 alin. (2) din Legea 105/2003 privind protecția consumatorului, debitorului i-a fost calculat o penalitate (28 500 * 1 % *3214 zile) în suma limită de 28 500 euro sau echivalentul a 548 397 lei.

Evidențiază și faptul că, potrivit datelor publice a portalului Biroului Naţional de Statistică, S.R.L. „NOVICONSVIT" nu a prezentat în perioada 2020-2023 rapoartele statistice. Potrivit informaţiei publice deținute de Serviciul Fiscal de Stat ultimul înregistrează restanțe faţa de Bugetul Public Naţional. Iar potrivit informației comunicate de juristul debitorului, Serviciul Fiscal de Stat a emis decizia privind încasarea de la debitor a sumei impozitelor neachitate în mărime de peste 16 000 000 lei. La moment S.R.L. „NOVICONSVIT" a contestat respectiva decizie, ședința de judecată fiind stabilită pentru 05 februarie 2025.

Prin urmare conchide că, circumstanțele evidențiate supra precum și neonorarea obligațiilor incontestabile față de creditorul Frija Vladimir confirmă situația de incapacitate de plată a debitorului dar și supraîndatorarea acestuia.

Cu referire la o eventuală poziție a instanței de judecată precum că, Frija Vladimir nu a făcut dovada că deţine o creanţă pecuniară certă şi scadentă, conform prevederilor art. 18, art. 20 alin. (2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, comunică următoarele.

1. Cu referire la deținerea de către Frija Vladimir a creanței pecuniare conform art. 18 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, invocă că, această prevedere nu indică strict și exclusiv despre creanțele pecuniare, însă sunt apreciate în mod general ca obligații legale ale debitorului față de creditori. Totodată, art. 11 alin. (2) lit. a) din aceeași Lege, prevede că, la determinarea temeiurilor de insolvabilitate se iau în calcul: a) mărimea obligațiilor pecuniare, inclusiv suma restanței la livrarea bunurilor. Astfel, Frija Vladimir deține un drept de a cere de la debitor (livrarea bunului) - apartamentului contractat, care are o evaluarea bănească şi prețul concret indicat în contractul încheiat între părți.

2. Invocă faptul că, anume prevederile art. 50 alin. (3) lit. c) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, determină obligaţiile debitorului reieşite din contractele de investiţii în construcţii sau contractele de vînzare-cumpărare a bunului viitor. Astfel, şi aceste creanţe pot constitui temei pentru intentarea procesului de insolvabilitate.

3. Cu referire la circumstanțele principale ce urmează a fi verificate la intentarea procesului de insolvabilitate, fără aspecte birocratice privind calitatea obligației debitorului față de creditor – persoană fizică, sunt indicate la art. 10 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, adică temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului, iar temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului.

Astfel, conchide că, este necesar de ridicat obiectul uniformităţii şi consolidării practicii judiciare. Iar la caz este necesar de atras atenţia la cauza de insolvabilitatea intentată față de S.R.L. „GLORINAL”, care a fost intentat în baza cererilor introductive a creditorilor-investitori, la fel fără existenţa directă şi nemijlocită a creanţei strict pecuniare.

În temeiul art. 9, 10, 18, 20, 21, 23, 50 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 9, 183, 774, 992, 1352 din Codul civil și art. 355-356 din Codul de procedură civilă, solicit creditorul admiterea cererii introductive; admiterea în tabelul definitiv a creanțelor creditorului Frija Vladimir în mărime de 505 273,65 lei, ca creanță chirografară de rangul V și a sumei de 548 397 lei, ca creanță chirografară de rangul VI; numirea în calitate de administrator provizoriu al S.R.L. „NOVICONSVIT” pe administratorul autorizat Pînzaru Mihail, deținătorul autorizației nr. 31 din 14.01.2015.

<u>Soluţia procesuală a instanţei de fond ce constituie obiect al recursului.</u>

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 februarie 2025, a fost restituită cererea depusă Frija Vladimir cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de societate cu răspundere limitată „NOVICONSVIT”.

S-a remis lui Frija Vladimir, încheierea în cauză și cererea depusă cu toate înscrisurile anexate.

S-a explicat lui Frija Vladimir faptul că, restituirea prezentei cereri nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată cu aceeași cerere, împotriva aceluiași debitor, cu același obiect și aceleași temeiuri, dacă vor fi lichidate încălcările.

<u>Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a actului judiciar, solicitările recurentului;</u>

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 februarie 2025, creditorul Frija Vladimir a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 februarie 2025, cu remiterea cauzei pentru examinare în fond la Judecătoria Chișinău, sediul Central.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că încheierea instanței de insolvabilitate este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, or, instanța de fond a aplicat eronat normele de drept procedural.

Susține că instanța de fond în mod neîntemeiat a restituit cererea introductivă pe motiv că potenţialul creditor nu s-a conformat cu prevederile art.20 alin.(2) lit. b) ș I c) din Legea insolvabilităţii, și anume că reclamantul nu deține o creanță pecuniară certă și scadentă, argumentând că obligația debitorului era „de a face” (construirea și predarea bunului imobil), și nu o „obligație de plată.

Susține recurentul că instanța de fond a aplicat eronat prevederile art. 18 alin. (1) din Legea insolvabilității, limitând nejustificat dreptul de a depune o cerere introductivă doar la deținătorii unor creanțe strict „pecuniare”. Or, norma legală nu conține prevederi exclusive referitoare la natura bănească a creanței, ci definește creanțele în mod general ca fiind obligații ale debitorului față de creditori

Invocă recurentul că, art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea insolvabilității, stipulează că la determinarea insolvabilității se ia în calcul mărimea obligațiilor pecuniare, inclusiv suma restanței la livrarea bunurilor, prestația debitorului având o evaluare bănească clară în contract.

Mai subliniază recurentul că, prevederile art. 50 alin. (3) lit. c) din aceiași lege, recunoaște expres creanțele persoanelor fizice rezultate din contracte de investire în construcții, o interpretare contrară făcând acest text de lege inutil.

Indică că instanța de insolvabilitate în mod neîntemeiat a restituit cererea introductivă or, cererea introductivă a conținut toate elementele cerute de art. 20 din LI, inclusiv valoarea creanțelor (505.273,65 lei și penalități de *****lei), temeiul și scadența acestora.

Solicită recurentul admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 februarie 2025, cu remiterea cauzei pentru examinare în fond la Judecătoria Chișinău, sediul Central.

<u>Verificarea termenului de declararea a recursului;</u>

Conform art. 8 alin. (2) din aceeaşi lege, încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunţată la data de 10 februarie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 14 februarie 2025. Prin urmare, Colegiul civil constată că recursul a fost depus în termenul legal stabilit de art.8 al Legii insolvabilității.

<u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Completul judiciar specializat consideră necesar de a admite recursul declarat ***de creditorul Frija Vladimir, de a casa integral încheierea primei instanţe din 10.02.2025, şi de a restitui spre rejudecare cauza în prima instanță în același complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.***

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art.424 alin.(1) CPC, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu art.426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor..

Potrivit art.427 lit. b) CPC, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, cererea de intentare a procesului de insolvabilitate se examinează de către instanţa de judecată (instanţa de insolvabilitate) în conformitate cu competenţa jurisdicţională stabilită în Codul de procedură civilă şi în prezenta lege. (2) Instanţa de insolvabilitate dispune de competenţă exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce ţin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă

existenţa unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanţa de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă. (3) Instanţa pe al cărei rol se află cauza de insolvabilitate examinează din oficiu toate circumstanţele relevante cauzei. (4) Încheierile judecătorești pot fi adoptate şi fără citarea părţilor dacă prezenta lege nu prevede altfel în mod expres. (5) Principalele competenţe ale instanţei de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sînt: a) pronunţarea motivată a hotărîrii de intentare a procesului de insolvabi-litate şi, după caz, de intrare în insolvabilitate atît prin procedura falimentului, cît şi prin procedura de restructurare a debitorului; b) examinarea obiecţiilor debitorului împotriva cererii introductive a creditorilor şi judecarea obiecţiilor creditorilor împotriva intentării procedurii; c) desemnarea administratorului provizoriu și fixarea remunerației lui, desemnarea administratorului insolvabilităţii sau, după caz, a lichidatorului care va administra procedura pînă la confirmarea ori, după caz, pînă la înlocuirea sa de către adunarea creditorilor, precum şi stabilirea atribuţiilor lui pentru această perioadă; d) destituirea sau acceptarea cererii de demisie a administratorului insolvabilităţii/lichidatorului;e) ridicarea dreptului debitorului de a îşi mai conduce activitatea;f) tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolvabilitatea debitorului, precum şi sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvîrşite de aceştia; g) judecarea acţiunilor introduse de administratorul insolvabilităţii/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului; h) soluţionarea contestaţiilor debitorului, ale comitetului creditorilor ori ale oricărei persoane interesate împotriva măsurilor luate de administratorul provizoriu, de administratorul insolvabilităţii/lichidator;i) confirmarea planului procedurii de restructurare sau, după caz, de lichidare după votarea lui de către creditori; j) soluţionarea cererii depuse de administratorul insolvabilităţii sau de comitetul creditorilor privind încetarea procedurii de restructurare şi intrarea în faliment;k) examinarea raportului administratorului provizoriu, cel al administra-torului insolvabilităţii/lichidatorului;l) anularea hotărîrii adunării creditorilor şi a comitetului creditorilor;m) ridicarea sechestrelor de pe patrimoniul debitorului şi anularea altor măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolvabilităţii şi/sau a lichidatorului în dreptul de administrare şi de valorificare a masei debitoare, aplicate de alte instanţe de judecată sau de organele abilitate în acest sens;n) pronunţarea hotărîrii de încetare a procesului;o) alte competențe stabilite de prezenta lege și de Codul de procedură civilă. (6) În competenţa instanţei de insolvabilitate intră şi controlul judecătoresc asupra activităţii administratorului provizoriu, administratorului insolvabilităţii şi/sau a lichidatorului, procesele şi cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolvabilitate. (7) Instanţa de insolvabilitate nu are în

competența sa atribuţii manageriale, acestea fiind exercitate de către administratorul provizoriu, administratorul insolvabilităţii/lichidator sau, în mod excepţional, de către debitor dacă nu i s-a ridicat dreptul de a îşi administra patrimoniul. Deciziile manageriale pot fi controlate sub aspectul oportunităţii de către creditori prin organele lor. (8) Hotărîrile și încheierile instanţei de insolvabilitate sînt definitive şi executorii din momentul pronunțării. (9) Dispoziţiile privind incompatibilitatea nu sînt aplicabile instanţei de insolvabilitate care pronunţă succesiv hotărîri în acelaşi dosar de insolvabilitate, cu excepţia rejudecării după casarea hotărîrii în recurs.

Potrivit art. 9 din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se intentează doar în temeiul unei cereri de intentare a procesului de insolvabilitate (denumită în continuare cerere introductivă).

Potrivit prevederilor art. 10 din Legea insolvabilității, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supra îndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. în acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.

Iar potrivit art. 12 din Legea insolvabilității, dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege

În conformitate cu art.18 alin.(1) din Legea insolvabilității, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi îşi poate argumenta creanţele şi temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

Conform art.20 alin. (1) lit. lit. b) și c) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice valoarea creanţelor creditorului, mărimea dobînzilor şi a penalităţilor aferente; temeiul creanţelor şi termenul executării lor.

În conformitate cu art. 20 alin. (2) lit. a) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, la cererea introductivă a creditorului se anexează documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligaţii, scadenţa obligaţiilor, temeiul intentării procesului de insolvabilitate potrivit art.10, alte documente care justifică cererea creditorului.

La caz, materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că, la data 06 februarie 2025, creditorul Frija Vladimir a depus în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul central) cerere cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de societatea cu răspundere limitată „NOVICONSVIT” (în continuare S.R.L. „NOVICONSVIT”, debitor).

În motivarea cererii a indicat că, la data de 16 octombrie 2013, între Frija Vladimir în calitate de beneficiar și S.R.L. „NOVICONSVIT” în calitate de executor a fost încheiat contractul de investiții în construcție nr. 78/Z din 16 octombrie 2013. Potrivit pct. 2.1. al contractului nominalizat, anexa nr. 1 și proiectul acestuia, obiectul contractului în cauza a fost construirea și predarea în proprietatea beneficiarului a bunului imobil ap. nr. 78, et. 10, n/c *****, suprafața de***** situat în mun. *****. Potrivit pct. 3.4 al anexei nr. 1 la contractul de investiție menționat, termenul de finalizare a construcției şi predarea bunului a fost stabilit decembrie anului 2014. Potrivit Anexei nr. 2 - beneficiarul urma să achite prețul integral al contractului la data de 16 octombrie 2013. Remarcă că, la data de 16 octombrie 2013, Frija Vladimir a achitat S.R.L. „NOVICONSVIT” suma integrală de 505 273, 65 lei echivalent a 28 500 euro. Însă, debitorul nu și-a onorat obligațiile asumate și până în prezent nu a transmis în proprietate beneficiarului apartamentul evidența.

A menționat că, la data de 22 octombrie 2024, a expediat în adresa S.R.L. „NOVICONSVIT” notificarea prin prisma art. 19 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, prin care a solicitat ca în termen de 5 zile din momentul recepționării notificării să transmită în proprietatea beneficiarului Frija Vladimir apartamentul nr. 78 et. 10, n/c *****, suprafața de***** situat în mun. ***** precum și achitarea sumei penalității legale pentru serviciul necorespunzător în suma 548 397,00 lei. Notificarea respectivă a fost recepționată de către debitor, însă a fost lăsată fără executare.

A specificat că, în conformitate cu art. 32 alin. (2) din Legea 105/2003 privind protecția consumatorului, debitorului i-a fost calculat o penalitate (28 500 * 1 % *3214 zile) în suma limită de 28 500 euro sau echivalentul a 548 397 lei.

A mai evidențiat creditorul că, potrivit datelor publice a portalului Biroului Național de Statistică, S.R.L. „NOVICONSVIT” nu a prezentat în perioada 2020-2023 rapoartele statistice. Potrivit informației publice deținute de Serviciul Fiscal de Stat ultimul înregistrează restanțe faţa de Bugetul Public Național. Iar potrivit informației comunicate de juristul debitorului, Serviciul Fiscal de Stat a emis decizia privind încasarea de la debitor a sumei impozitelor neachitate în mărime de peste 16 000 000 lei. La moment S.R.L. „NOVICONSVIT” a contestat respectiva decizie, ședința de judecată fiind stabilită pentru 05 februarie 2025.

În final invocând faptul că circumstanțele evidențiate supra precum și neonorarea obligațiilor incontestabile față de creditorul Frija Vladimir confirmă situația de incapacitate de plată a debitorului dar și supraîndatorarea acestuia, din care considerente instanța de judecată fiind obligată să admită cererea introductivă spre examinare și să intenteze procedura de insolvabilitate față de S.R.L. „NOVICONSVIT”.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 februarie 2025, a fost restituită cererea depusă Frija Vladimir cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de societate cu răspundere limitată „NOVICONSVIT”. S-a remis lui Frija Vladimir, încheierea în cauză și cererea depusă cu toate înscrisurile anexate. S-a explicat lui Frija Vladimir faptul că, restituirea prezentei cereri nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată cu aceeași cerere, împotriva aceluiași debitor, cu același obiect și aceleași temeiuri, dacă vor fi lichidate încălcările.

Conform art.9 din Legea insolvabilităţii, procesul de insolvabilitate se intentează doar în temeiul unei cereri de intentare a procesului de insolvabilitate.

Conform art.18 al Legii insolvabilităţii, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi îşi poate argumenta creanţele şi temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

Conform art. 20 alin.(1) din aceiaşi lege, în cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice: a) denumirea/numele şi prenumele creditorului şi ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător; ***b) valoarea creanţelor creditorului, mărimea dobînzilor şi a penalităţilor aferente; c) temeiul creanţelor şi termenul executării lor****;* d) menţiuni despre alte probe ce confirmă creanţa creditorului; e) propunerea candidaturii la funcţia de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului; f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii.

Potrivit art.22 alin.(1) al Legii insolvabilității, instanţa de insolvabilitate restituie fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea art.20 sau a art.17. Încheierea privind restituirea fără examinare a cererii introductive poate fi atacată cu recurs.

La fel Colegiul constată că, potrivit art.34 alin. (1) din Legea insolvabilității, instanţa de insolvabilitate hotărăşte, în baza aprecierii temeiului de insolvabilitate şi a faptelor constatate în cadrul examinării cererii introductive, asupra intentării procedurii de insolvabilitate sau asupra respingerii cererii introductive. Astfel incapacitatea de plată se confirmă prin neachitarea în termen a plăţilor asumate şi este prezumată la depunerea cererii introductive. Totodată, incapacitatea de plată urmează a fi apreciată de instanţa de judecată, la examinarea în fond a cererii introductivă, ţinând cont de probele prezentate de debitor, creditor şi administratorul provizoriu. Or, în nici un caz, incapacitatea de plată a debitorului nu se stabileşte la primirea spre examinare a cererii introductivă, cum nici caracterul litigios al creanţei nu se stabileşte la această etapă procesuală. Deci, instanţa de insolvabilitate nu este în drept să restituie cererea introductivă din motivul neprobării temeiului intentării procesului de insolvabilitate.

Completul judiciar reține că, reieșind din principiul disponibilității în drepturi a participanților la proces, părțile dispun liber de dreptul de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Verificând respectarea de către instanța de fond a exigențelor normelor procedurale citate supra, la capitolul anexării actelor constatatoare de către creditor la cererea introductivă, prin prisma argumentelor indicate în încheierea instanței de fond prin care s-a restituit cererea introductivă în cauză, Completul specializat a ajuns la concluzia că instanța de fond în mod pripit a tratat și a aplicat art.20 alin.(1) din Legea insolvabilității, indicând că potențialul creditor deponentul cererii introductive nu dispune de o creanță pecuniară față de S.R.L. „NOVICONSVIT”, iar contractul de investiții în construcții nr. 78/Z din 16.10.2013 nu poate constitui temei de intentare a procesului de insolvabilitate.

Completul judiciar reține că temeiul ce a stat la baza restituirii cererii introductive a constituit faptul că, creditorul/ deponentul cererii introductive nu ar dispune de o creanță pecuniară certă și scadentă față de S.R.L. „NOVICONSVIT”, invocând că obligația pecuniară cuprinde în obiectul său prestația debitorului de a plăti o sumă de bani creditorului, însă în speță deponentul cererii a invocat o presupusă creanță patrimonială de altă natură.

La caz, potrivit art. 18 alin. (1) al Legii insolvabilității, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi își poate argumenta creanțele şi temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

Astfel, conform art. 20 alin. (2) din Legea insolvabilității, la cererea introductivă a creditorului se anexează: a) documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, temeiul intentării procesului de insolvabilitate**,** alte documente care justifică cererea creditorului; b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor; c) copia de pe hotărârea irevocabilă a instanței de judecată sau copia de pe hotărârea arbitrală irevocabilă, ori copia de pe hotărârea judecătorească irevocabilă privind recunoașterea hotărârii judecătorești sau a hotărârii arbitrale străine, ori decizia (hotărârea) organului abilitat prin legea executorie la acel moment.

Conform actelor cauzei se atestă că, creditorul a anexat ca probă/ creanță pecuniară pentru intentarea insolvabilității *contractul de investiții în construcții nr. 78/Z din 16.10.2013 încheiat între Frija Vladimir în calitate de beneficiar şi S.R.L. „NOVICONSVIT” în calitate de executor*.

Se reține că, potrivit pct. 2.1. al contractului nominalizat, anexa nr. 1 și proiectul acestuia, obiectul contractului în cauza a fost construirea și predarea în proprietatea beneficiarului a bunului imobil ap. nr. 78, et. 10, n/c *****, suprafața de***** situat în mun. *****. Iar, potrivit pct. 3.4 al anexei nr. 1 la contractul de investiție menționat, termenul de finalizare a construcției şi predarea bunului a fost

stabilit decembrie anului 2014.

La fel, potrivit Anexei nr. 2 aceluiași contract rezultă că - beneficiarul urma să achite prețul integral al contractului la data de 16 octombrie 2013, iar la data de 16 octombrie 2013, Frija Vladimir a achitat S.R.L. „NOVICONSVIT" suma integrală de 505 273, 65 lei echivalent a 28 500 euro. Însă, debitorul nu și-a onorat obligațiile asumate și până în prezent nu a transmis în proprietate beneficiarului apartamentul evidențiat.

Mai mult din materialele cauzei rezultă cert că, la data de 22 octombrie 2024, a expediat în adresa S.R.L. „NOVICONSVIT" notificarea prin prisma art. 19 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, prin care a solicitat ca în termen de 5 zile din momentul recepționării notificării să transmită în proprietatea beneficiarului Frija Vladimir apartamentul nr. 78 et. 10, n/c *****, suprafața de***** situat în mun. ***** precum și achitarea sumei penalității legale pentru serviciul necorespunzător în suma 548 397,00 lei. Notificarea respectivă a fost recepționată de către debitor, însă a fost lăsată fără executare.

Reieșind din normele legale enunțate și din circumstanțele speței, Completul specializat constată ca fiind greșită concluzia instanței de insolvabilitate precum că creditorul/deponent Frija Vladimir nu a făcut dovada că deține o creanță pecuniară certă și scadentă față de debitor. Or, reieșind din Contractul de investiție nr. 78/Z din 16.10.2013 anexat la cererea introductivă rezultă că creditorul/recurentul a achitat integral suma de 505.273,65 lei (echivalentul a 28.500 Euro*), transformând această prestație într-o creanță patrimonială certă și cu caracter pecuniar.*

Deși instanța de fond a calificat obligația ca fiind una „de a face", aceasta a omis faptul că recurentul/creditor și-a executat integral propria obligație pecuniară, achitând suma de 505.273,65 lei. Or, din momentul în care beneficiarul a plătit prețul, iar termenul de predare a bunului (decembrie 2014) a expirat, creanța sa a dobândit un caracter patrimonial cert, transformându-se într-un drept de a pretinde valoarea investiției sau bunul însuși, ambele fiind elemente ale masei debitoare în sensul insolvabilității.

În acest sens, Completul judiciar reține că, deși obiectul principal al contractului este construirea și predarea unui bun imobil, această obligație are o valoare de schimb determinată clar în contract.

Potrivit art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea insolvabilității, la determinarea temeiurilor de insolvabilitate se ia în calcul mărimea obligațiilor pecuniare, inclusiv suma restanței la livrarea bunurilor. Astfel, neonorarea obligației de predare a apartamentului din decembrie 2014 conferă recurentului calitatea de creditor cu o creanță scadentă.

Reieșind din acestea, Completul de recurs reține că instanța de fond a ignorat prevederile art. 50 alin. (3) lit. c) din Legea insolvabilității, care instituie o protecție specială și o ierarhie prioritară pentru creditorul garantat în persoana

cumpărătorului persoană fizică, rezultat din contractele de investire în construcția locuinței. Or, o interpretare restrictivă, care ar condiționa dreptul de a solicita insolvabilitatea doar de deținerea unei creanțe strict bănești, ar lăsa fără finalitate juridică protecția specială oferită de legiuitor acestei categorii de justițiabili și ar goli de conținut dreptul acestora de a-și conserva investiția în fața unui debitor aflat în dificultate.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține că creditorul/recurent a expediat notificarea către debitor la 22.10.2024 conform art. 19 din Legea insolvabilității, solicitând executarea obligațiilor. Deci, din momentul notificării, orice restanță la livrare sau neplată a penalităților devine o creanță scadentă, oferind creditorului dreptul de a solicita insolvabilitatea pentru a preveni risipirea activelor debitorului, indiferent de forma inițială a prestației

În acest sens, Completul judiciar menționează că, pe lângă creanța principală rezultată din neexecutarea livrării bunului, recurentul a solicitat și plata penalităților de întârziere în sumă de *****lei, calculate în baza Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorului. *Respectiv, această sumă constituie o obligație pecuniară pură, certă și scadentă urmare a notificării prealabile din 22.10.2024, fapt care confirmă că, în speță, au fost îndeplinite chiar și criteriile rigide de admisibilitate impuse în mod eronat de prima instanță*.

Suplimentar, Completul specializat subliniază că recurentul/creditor a demonstrat un interes legitim incontestabil prin faptul că așteaptă predarea locuinței de peste 10 ani, timp în care debitorul SRL „NOVICONSVIT" a dat dovadă de o incapacitate cronică de plată, acumulând restanțe fiscale masive de peste 16 milioane lei și încetând raportarea statistică obligatorie. Or, în prezența unor asemenea indicii de supraîndatorare, se impune examinarea cererii pentru a garanta dreptul la un proces echitabil și accesul la justiție, conform art. 6 CEDO, în loc de blocarea procedurii pe criterii formaliste.

Instanța de recurs reține că întemeiate alegațiile recurentului precum că, instanța de fond a aplicat eronat normele de drept prevăzute la art. 11 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149/2012. Or, într-adevăr, prima instanță a aplicat un formalism excesiv prin calificarea restrictivă a creanței ca fiind exclusiv „de a face", ignorând asimilarea legală a restanței la livrarea bunurilor cu obligația pecuniară și existența penalităților de *****lei ca obligație de plată certă.

Prin urmare, Completul specializat constată că, instanța de insolvabilitate a interpretat eronat art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Legea insolvabilității.

Conform art. 6 CEDO orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî […] asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil […]."

Astfel, Curtea a reținut că, fiecare justițiabil are dreptul să prezinte în fața unei instanțe orice contestație referitoare la „drepturile și obligațiile sale cu caracter civil”. Art. 6 § 1 consacră „dreptul la instanță”, pentru care „dreptul de acces”, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, constituie un aspect [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 36; Naït-Liman împotriva Elveției (MC), pct. 113].

Totodată, art. 13 CEDO stabilește că orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituții naționale, chiar și atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Posibilitatea atacării pretinselor violări trebuie să aparțină nemijlocit pretinsei victime și să nu depindă de discreția anumitor funcționari sau a altcuiva.

În consecință, Completul specializat consideră că, restituirea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate s-a dispus cu încălcarea normelor de drept procedural, fiind aplicate eronat prevederile art. 20 alin. (1) lit b) și c) din Legea insolvabilității, or în cazul dat nu sunt întrunite condițiile ce ar oferi instanței de judecată dreptul de a restitui fară examinare cererea introductivă.

Faţă de cele ce preced şi având în vedere faptul că și ținând cont de faptul, că argumentele expuse în recurs sînt întemeiate, deoarece prima instanță la emiterea încheierii contestate a încălcat normele de drept procedural și a emis o încheiere neîntemeiată, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 februarie 2025, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 426-427 din CPC, Completul judiciar specializat al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de creditorul Frija Vladimir.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Chișinău, sediul Central din 10 februarie 2025, prin care a fost restituită cererea introductivă depusă de Frija Vladimir cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de societatea cu răspundere limitată „NOVICONSVIT”, ***restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, de la etapa primirii - în aceeași instanță, în același complet de judecată.***

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela